

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 57 0 Ps 138782 24 Rev
Dana, 02.10.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Tanje Bundalo, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja "Banka srpske" a.d. Banjaluka u stečaju, koga zastupa G.R., stečajni upravnik, a njega punomoćnik B.P., zaposlena kod tužitelja, protiv tužene J.J. iz B., koju zastupa Vesna Stevanović, advokat iz Bijeljine, radi isplate duga, vrijednost spora 32.923,25 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 138782 23 Pž od 19.12.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.10.2024. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 842,40 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 138782 22 Ps od 17.10.2023. godine odbijen je tužbeni zahtjev da se obaveže tužena da tužitelju na ime duga isplati iznos od 32.923,25 KM koji se sastoji od glavnog duga sa redovnom kamatom u iznosu od 21.102,61 KM i ugovorene zatezne kamate u iznosu od 11.820,64 KM, te da isplati zakonsku zateznu kamatu koja se obračunava na iznos od 21.102,61 KM počev od 24.10.2016. godine do isplate, kao i zahtjev za troškove parničnog postupka. Obavezan je tužitelj da tuženoj naknadi troškove postupka u iznosu od 2.862,00 KM.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 138782 23 Pž od 19.12.2023. godine žalba tužitelja je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te je odbijen zahtjev tužene za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena odluka preinači tako da se tužbeni zahtjev usvoji ili da se presuda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da mu tužena na ime duga isplati iznos od 32.923,25 KM, koji se sastoji od glavnog duga sa redovnom kamatom u iznosu od 21.102,61 KM i ugovorene zatezne kamate od 11.820,64 KM, te dalju zakonsku zateznu kamatu na iznos glavnog duga.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je tužitelj kao tražilac izvršenja dana 24.10.2016. godine Osnovnom sudu u Srebrenici podnio prijedlog za izvršenje na osnovu vjerodostojne isprave-mjenice serije RS ... protiv tužene, kao izvršenika, radi naplate duga u iznosu od 33.052,25 KM; da je Osnovni sud u Srebrenici nakon donošenja rješenja o izvršenju od 28.03.2017. godine, prekinuo postupak izvršenja zbog otvaranja stečajnog postupka nad tražiocem izvršenja, te se dana 24.11.2021. godine oglosio stvarno i mjesno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari i predmet ustupio Okružnom privrednom sudu u Banjaluci, na dalje postupanje; da je tužitelj uredio tužbu tako da je kao osnov za svoje potraživanje naveo ugovor o kreditu zaključen između njega i korisnika kredita Lj.V., navodeći da je tužena po tom ugovoru bila jamac-platac; da su tužitelj, kao davalac kredita i Lj.V., kao korisnik kredita, zaključili Ugovor o kreditu broj ... od 26.10.2010. godine, u kojem je tužena navedena kao jamac i da je ugovorom odobren nenamjenski kredit u iznosu od 15.000,00 KM; da se korisnik kredita obavezao da će vratiti banci kredit sa kamatom u roku od 72 mjeseca od dana stavljanja sredstava na raspolaganje, a otplata će se vršiti prema planu anuiteta (rata i kamata) koji je sastavni dio ugovora; da je banka korisniku kredita stavila na raspolaganje sredstva u iznosu od 15.000,00 KM koji korisnik kredita nije vraćao; da je provedeno vještačenje po vještaku ekonomske struke M.G. koji je utvrdio da je visina duga na dan 24.10.2016. godine iznosila 33.558,15 KM (od čega glavni dug sa kamata iznosi 21.102,61 KM, zatezna kamata 11.820,64 KM, naknade 129,00 KM, a sudski troškovi iznose 450,00 KM); da je visina duga na dan 04.04.2017. godine kao dan otvaranja stečajnog postupka iznosila 39.040,68 KM, dok je visina duga na dan izrade nalaza i mišljenja iznosila 48.235,22 KM; da se prema nalazu vještaka glavni dug sastoji od dospjele glavnice, dospjele redovne kamate i evidentne kamate, da glavni dug iznosi 21.102,61 KM, a predstavlja zbir glavnice, dospjele redovne kamate u iznosu od 3.708,31 KM i evidentne kamate u iznosu od 2.394,30 KM, a da ugovorena zatezna kamata iznosi 11.820,64 KM (i ona predstavlja zbir iznosa 2.287,55 KM i 9.533,09 KM); da je visina dospjele glavnice 15.000,00 KM i to na dane 24.10.2016. godine, 04.04.2017. godine i 07.08.2023. godine; da mjesečni anuitet iznosi 293,17 KM, kao i da je datum dospjeća prvog anuiteta bio 30.12.2010. godine.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je banka ispunila svoju ugovornu obavezu na način da je korisniku kredita stavila na raspolaganje iznos od 15.000,00 KM, da korisnik kredita nije ni otpočeo sa isplatom kredita i da je na dan podnošenja prijedloga za izvršenje 26.10.2016. godine dug iznosio 32.923,25 KM. Ocijenio je da je prigovor zastarjelosti potraživanja osnovan, pozivajući se na odredbe članova 372. i 373. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik RS“ broj:17/93, 3/96, 39/03, 74/04, dalje: ZOO), iz razloga što je datum dospjeća prvog anuiteta bio 30.12.2010. godine, pa je dana 30.12.2015. godine protekao petogodišnji rok zastarjelosti, računajući od dospelosti tog najstarijeg neispunjenog potraživanja poslije kojeg dužnik nije vršio plaćanja, od kada je tužitelj izgubio pravo da zahtijeva ispunjenje obaveze kako dospjelih tako i preostalih anuiteta u smislu odredbe člana 373. stav 2. ZOO, pa je slijedom toga odbio tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja, izjavljenoj protiv prvostepene presude, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa je žalbu odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena presuda je pravilna i na zakonu zasnovana.

Prema odredbi člana 372. ZOO povremena potraživanja zastarjevaju u roku od tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja, a prema odredbi člana 373. stav 1. ZOO samo pravo iz koga proističu povremena potraživanja zastarjeva za pet godina od dospelosti najstarijeg neispunjenog potraživanja poslije koga dužnik nije vršio davanja, tako da prema stavu 2. istoga člana kad zastari pravo iz koga proističu povremena potraživanja povjerilac gubi pravo da zahtijeva povremena davanja koja su dospjela prije ove zastarjelosti i buduća povremena davanja.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 27/24, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da su tužitelj kao davalac kredita i Ljiljana Vujadinović, kao korisnik kredita, zaključili Ugovor o kreditu broj ... od 26.10.2010. godine, u kojem je tužena bila jamac i da je ugovorom odobren nenamjenski kredit u iznosu od 15.000,00 KM po kojem je tužitelj izvršio svoju obavezu. Prvi anuitet dospio je na naplatu 30.12.2010. godine a rok vraćanja kredita bio je 72 mjeseca. Iz nalaza vještaka ekonomske struke proizlazi da je na dan podnošenja prijedloga za izvršenje 24.10.2016. godine glavni dug tužene iznosio 15.000,00 KM (sa kamatama je iznosio 21.102,61 KM), koliko je iznosio i 04.04.2017. godine (dan otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem), kao i na dan izrade nalaza 07.08.2023. godine, iz čega proizlazi da uopšte nije vršena otplata toga kredita. Od dospijeca prvog anuiteta 30.12.2010. godine, kao najstarijeg neispunjenog potraživanja, petogodišnji rok zastarjelosti je istekao dana 30.12.2015. godine, a ni poslije toga roka nisu vršene otplate toga kredita. Prijedlog za izvršenje sudu je podnesen 24.10.2016. godine, kada je već istekao rok iz odredbe člana 373. stav 1. ZOO.

Kod takvog stanja stvari, suprotno tvrdnji revidenta, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da je, saglasno naprijed navedenim odredbama ZOO, tužitelj u vrijeme podnošenja prijedloga za izvršenje dana 24.10.2016. godine izgubio samo pravo iz koga potječe predmetno povremeno potraživanje. Budući da je nesporno da je likvidacioni postupak nad tužiteljem otvoren 19.05.2016. godine, suprotno tvrdnji revidenta, to pravo je nesumnjivo izgubio i prije otvaranja likvidacionog postupka.

Netačne su tvrdnje revidenta da je pobijana presuda zasnovana na pretpostavkama da korisnik kredita nikada nije započeo otplatu kredita i da je svakom pojedinačnom uplatom prekinuta zastarjelost potraživanja i ponovno počinjala teći, budući da je predmet ugovora o kreditu bio iznos od 15.000,00 KM, a prema nalazu vještaka ekonomske struke visina dospelosti glavnice je iznosila 15.000,00 KM na dane 24.10.2016. godine (dan podnošenja prijedloga za izvršenje), 04.04.2017. godine (dan otvaranja likvidacionog postupka) i 07.08.2023. godine (dan sačinjavanja nalaza).

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su svi revizionni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva materijalno pravo pogrešno primijenjeno, pa ni ostali navodi revizije nisu od značaja za pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Suprotno tvrdnji revidenta drugostepeni sud je u pobijanoj odluci odgovorio na sve relevantne žalbene prigovore u odnosu na odluku o tužbenom zahtjevu, koje kao pravilne

prihvata i ovaj sud, pa je neutemeljen revizijski prigovor da je pobijana odluka zahvaćena povredama odredaba parničnog postupka koje bi bile od uticaja na njenu pravilnost i zakonitost i tvrdnja „da je sud prilikom donošenja pobijane odluke prekoračio granice svojih ovlaštenja, čime je grubo povrijedio odredbe ZPP“.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Tuženoj nisu dosuđeni troškovi sastava odgovora na reviziju budući da oni u konkretnom slučaju nisu bili potrebni za vođenje parnice (član 387. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić